

Lupporustojäkälä

Trådbrosklav
Ramalina thrausta

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Lupporustojäkälä on valkea tai harmaanvihertävä puiden oksilla roikkuva jäkälä. Luppomainen jäkälä voi kasvaa jopa 30 cm pitkäksi. Rihmat ovat langanohuita ja niiden pinta on sileä, jopa kiiltävä. Haarat kiertyvät usein koukkumaisesti ja päättyvät pieneen nuppimaiseen rakenteeseen (pallosoraaleihin), joka on havaittavissa suurennuslasilla.

Elinympäristö ja levinneisyys

Lupporustojäkälä kasvaa vanhoissa ja suojaisissa metsissä yleensä kuusilla, harvemmin muilla puilla, myös varjoisilla kalliojyrkänteillä. Kasvupaikkojen pienilmasto on tasaisen kostea. Lupporustojäkälä on vanhan metsän indikaattorilaji. Aiemmin lajia on tavattu lähes koko maasta, mutta nykyisin suurin osa esiintymistä sijaitsee Kuusamossa, Kainuussa ja Etelä-Lapissa. Etelä- ja Keski-Suomessa on vain harvoja tuoreita havaintoja lajista.

Nykytila ja uhkatekijät

Lupporustojäkälä on taantunut vanhojen metsien vähentyessä ja pirstaloituessa sekä ilmansaasteiden takia. Laji ei kestä avohakkuuta, harvennushakkuuta tai ojituksia, jotka kuivattavat kasvupaikan pienilmastoa. Osa tunnetuista nykyesiintymistä sijaitsee suojelualueilla.

Hoitosuositukset

Lupporustojäkälän kasvupaikka tulisi rajata kokonaan metsänkäsittelyn ulkopuolelle ja ympäristö tulisi säilyttää jatkuvasti peitteisenä, jotta kasvupaikan pienilmasto ei muuttuisi lajille liian kuivaksi. Muutamat esiintymät ovat metsälain mukaisilla jyrkänteillä ja mahdollisesti muillakin vanha-puustoisilla metsälain luontotyypeillä.

Lähteet

Nitare, J. (toim.) 2000. Signalarten – indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. 384 s.

Kuva: Jouko Rikkinen, CC-BY-NC-4.0 [Laji.fi](https://www.flickr.com/photos/jouko_rikkinen/)